ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΕΠΑΛ

ΤΡΙΤΗ 09/06/2026

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΥΓΙΕΙΝΗ

ΘΕΜΑ Α

Α1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

α. Ξενιστής είναι ο οργανισμός που μεταφέρει μηχανικά τον λοιμογόνο παράγοντα.

β. Η ακτινοβολία είναι μία από τις μεθόδους συντήρησης και διατήρησης των τροφίμων.

γ. Στο πρώτο τμήμα ενός στεγανού βόθρου γίνεται η καθίζηση ακαθαρσιών.

δ. Η οργάνωση των νοσηλευτικών υπηρεσιών ανήκει στα μέτρα Δημόσιας Υγιεινής.

ε. Ο λιγνίτης δημιουργεί συνθήκες άπνοιας.

στ. Η διφθερίτιδα ανήκει στα νοσήματα του παρελθόντος που έχουν εξαλειφθεί.

Μονάδες 12

Α2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους αριθμούς 1, 2, 3, 4, 5 από τη στήλη Α και, δίπλα, ένα από τα γράμματα α, β, γ, δ, ε, στ της στήλης Β, που δίνει τη σωστή αντιστοίχιση.
Σημειώνεται ότι ένα γράμμα από τη στήλη Β θα περισσέψει.

ΣΤΗΛΗ Α Νοσήματα		ΣΤΗΛΗ Β Μέτρα Πρόληψης	
1.	Ηπατίτιδα Α	α.	Εξόντωση τρωκτικών
2.	Πανώλη	β.	Κρατικός έλεγχος οστρακοειδών
3.	Βλεννόρροια	γ.	Καταπολέμηση εντόμων (σκνίπα)
4.	Λεϊσμανίαση	δ.	Ενστάλαξη κολλυρίου πενικιλίνης στα μάτια του νεογνού
5.	Σύφιλη	ε.	Παστερίωση γάλακτος
		στ.	Θεραπεία κυοφορούσας μητέρας για την προστασία του εμβρύου

Μονάδες 5

Α3. Να γράψετε στο τετράδιό σας το γράμμα α, β, γ, δ καθεμίας από τις παρακάτω προτάσεις και, δίπλα, έναν από τους αριθμούς 1 έως 8 που αντιστοιχεί στη λέξη, η οποία συμπληρώνει σωστά την πρόταση.
Σημειώνεται ότι τέσσερις (4) από τις παρακάτω λέξεις θα περισσέψουν.

1. επιπλοκών 2. οστεοπόρωσης 3. υπέρυθρη
4. ψείρας 5. οστεοχονδρίτιδας 6. σκνίπας
7. υπεριώδης 8. συμπτωμάτων

ΕΠΑΛ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΕΠΑ.Λ
Κεντρικό Διδακτήριο: Βασ. Αμαλίας 1 & Μιλτιάδου, Πλατεία ΗΣΑΠ Αμαρουσίου, 151 22 Μαρούσι
τηλ.-fax: 210 8028560, 210 6129412• www.exelixi.edu.gr • info@ekpedefsi.gr

α) Η τριτοβάθμια πρόληψη είναι η λήψη μέτρων με σκοπό τη μείωση των _____ μίας ασθένειας.

β) Ο εξανθηματικός τύφος μεταδίδεται στον άνθρωπο διαμέσου της _____.

γ) Η πρόσληψη γαλακτοκομικών προϊόντων συμβάλλει στην πρόληψη της _____.

δ) Η _____ ακτινοβολία βοηθά στην επούλωση των τραυμάτων.

Μονάδες 8

ΘΕΜΑ Β

Β1. α) Με ποιον τρόπο μπορεί να διαπιστωθεί η ύπαρξη αυξημένης συχνότητας εμφάνισης ενός λοιμώδους νοσήματος (π.χ. γρίπης) σε έναν πληθυσμό, ώστε να θεωρηθεί πιθανή εκδήλωση επιδημίας; (μον. 4)

β) Να αναφέρετε τους πιθανούς παράγοντες που παρεμβάλλονται κατά την έμμεση μετάδοση ενός μικροοργανισμού. (μον. 3)

Μονάδες 7

Β2. α) Ποιο πρόβλημα δημιουργεί η καύση απορριμμάτων; (μον. 2)

β) Να προσδιορίσετε πώς η λιπασματοποίηση και η ανακύκλωση συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος. (μον. 6)

Μονάδες 8

Β3. α) Να αναφέρετε δύο (2) εξωτερικές πηγές από τις οποίες προέρχεται ο θόρυβος σε μία αστική κατοικία. (μον. 4)

β) Με ποιον τρόπο ο θόρυβος επηρεάζει την ψυχική κατάσταση του ανθρώπου; (μον. 6)

Μονάδες 10

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΕΠΑ.Λ
Κεντρικό Διδακτήριο: Βασ. Αμαλίας 1 & Μιλτιάδου, Πλατεία ΗΣΑΠ Αμαρουσίου, 151 22 Μαρούσι
τηλ.-fax: 210 8028560, 210 6129412• www.exelixi.edu.gr • info@ekpedefsi.gr

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Τα κύρια νοσήματα που προσβάλλουν τη στοματική κοιλότητα είναι η τερηδόνα και τα νοσήματα του περιοδοντίου.

α) Να εξηγήσετε τον ρόλο του καθημερινού βουρτσίσματος στην πρόληψη της τερηδόνας και των νοσημάτων του περιοδοντίου. (μον. 3)

β) Να εξηγήσετε γιατί συνιστάται η αποφυγή ζαχαρούχων τροφών μεταξύ των γευμάτων. (μον. 3)

γ) Να αναφέρετε τον σκοπό χορήγησης φθοριούχων σκευασμάτων. (μον. 2)

Μονάδες 8

Γ2. Η ατμόσφαιρα της γης αποτελείται από μείγμα αερίων που περιβάλλει τον πλανήτη.

α) Να εξηγήσετε πώς δημιουργείται η ατμοσφαιρική πίεση. (μον. 3)

β) Να αναφέρετε την τιμή της ατμοσφαιρικής πίεσης (σε mmHg) σε υψόμετρο 4.000 μέτρων (μον. 1) και τι μπορεί να προκληθεί στον άνθρωπο σε αυτό το υψόμετρο. (μον. 2)

γ) Να εξηγήσετε με ποιον τρόπο έχει λυθεί το πρόβλημα της νόσου των αεροπόρων στα σύγχρονα αεροπλάνα. (μον. 4)

Μονάδες 10

ΕΚΠΕ ΦΡΟΝ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΕΠΑ.Λ
Κεντρικό Διδακτήριο: Βασ. Αμαλίας 1 & Μιλτιάδου, Πλατεία ΗΣΑΠ Αμαρουσίου, 151 22 Μαρούσι
τηλ.-fax: 210 8028560, 210 6129412• www.exelixi.edu.gr • info@ekpedefsi.gr

Γ3. Στο πλαίσιο εθελοντικής αιμοδοσίας εφαρμόζονται αυστηροί εργαστηριακοί έλεγχοι για την αποφυγή μετάδοσης του ιού HIV. Οι έλεγχοι αυτοί καθιστούν τη μετάγγιση αίματος ιδιαίτερα ασφαλή για τη Δημόσια Υγεία. Σε εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις κατά το χρονικό διάστημα του «ανοιχτού παραθύρου» υπάρχει κίνδυνος μετάδοσης του ιού HIV.

α) Να εξηγήσετε τι συμβαίνει κατά το χρονικό αυτό διάστημα, ως προς την ανίχνευση του ιού στο αίμα. (μον. 2)

β) Να αναφέρετε πόσο μπορεί να διαρκέσει το «ανοιχτό παράθυρο». (μον. 3)

γ) Να αναφέρετε τα συμπτώματα που προκαλεί ο ιός HIV από την προσβολή των κυττάρων του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος. (μον. 2)

Μονάδες 7

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Σε μία περιοχή παρατηρούνται αυξημένα περιστατικά γαστρεντερίτιδας. Οι τοπικές υγειονομικές υπηρεσίες πραγματοποιούν έλεγχο στο πόσιμο νερό. Αρχικά γίνεται χημική εξέταση και στη συνέχεια μικροβιολογικός έλεγχος, στον οποίο ανιχνεύτηκαν κολοβακτηρίδια, ενώ σε ορισμένα δείγματα εντοπίστηκαν σαλμονέλλες και λάμβλιες.

α) Να εξηγήσετε τι διαπιστώνεται με τη χημική εξέταση του νερού και να αναφέρετε τι υποδηλώνει η παρουσία κολοβακτηριδίων στο νερό. (μον. 4)

β) Να αναφέρετε γιατί είναι απαραίτητη η μικροβιολογική εξέταση του νερού, ενώ έχει προηγηθεί η χημική εξέτασή του. (μον. 2)

γ) Εκτός από το νερό, να αναφέρετε δύο (2) συνήθεις πηγές μόλυνσης από σαλμονέλλα. (μον. 2)

Μονάδες 8

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΕΠΑ.Λ
Κεντρικό Διδακτήριο: Βασ. Αμαλίας 1 & Μιλτιάδου, Πλατεία ΗΣΑΠ Αμαρουσίου, 151 22 Μαρούσι
τηλ.-fax: 210 8028560, 210 6129412• www.exelixi.edu.gr • info@ekpedefsi.gr

Δ2. Σε μία ιστορική αναδρομή της Δημόσιας Υγιεινής, παρατηρούνται διαφοροποιήσεις στον τρόπο αντιμετώπισης των λοιμωδών νοσημάτων από το παρελθόν έως σήμερα.

α) Να αναφέρετε τρία (3) μέτρα που εφάρμοζαν οι αρχαίοι λαοί για τον έλεγχο των λοιμωδών νοσημάτων. (μον. 3)

β) Να αναφέρετε τρία (3) αποτελέσματα της προόδου της επιστήμης, που συμβάλλουν σήμερα στην πρόληψη των λοιμωδών νοσημάτων. (μον. 3)

γ) Να αναφέρετε τον απώτερο σκοπό των σύγχρονων μέτρων Δημόσιας Υγιεινής. (μον. 2)

δ) Να εξηγήσετε πώς ο αριθμός των ατόμων που δεν έχουν ανοσία σε ένα νόσημα, επηρεάζει την εξάπλωση μίας επιδημίας. (μον. 1)

Μονάδες 9

Δ3. Το προσωπικό ενός νοσοκομείου εκτίθεται σε βλαπτικούς παράγοντες που επηρεάζουν την υγεία του.

α) Να αναφέρετε δύο (2) είδη τέτοιων βλαπτικών παραγόντων που επηρεάζουν την υγεία του προσωπικού στον συγκεκριμένο χώρο εργασίας και να δώσετε από ένα (1) παράδειγμα. (μον. 4)

β) Να αναφέρετε τις τεχνητές πηγές ακτινοβολίας που πιθανόν να επηρεάζουν την υγεία του προσωπικού. (μον. 3)

γ) Να προτείνετε ένα (1) μέτρο προφύλαξης από την ακτινοβολία. (μον. 1)

Μονάδες 8

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΕΠΑ.Λ
Κεντρικό Διδακτήριο: Βασ. Αμαλίας 1 & Μιλτιάδου, Πλατεία ΗΣΑΠ Αμαρουσίου, 151 22 Μαρούσι
τηλ.-fax: 210 8028560, 210 6129412• www.exelixi.edu.gr • info@ekpedefsi.gr

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνον τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Δεν επιτρέπεται να γράψετε** καμιά άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα, **μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό ανεξίτηλης μελάνης**.
4. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Ώρα δυνατής αποχώρησης: **10.00 π.μ.**

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΕΞΕΛΙΞΗ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΕΠΑ.Λ
Κεντρικό Διδακτήριο: Βασ. Αμαλίας 1 & Μιλτιάδου, Πλατεία ΗΣΑΠ Αμαρουσίου, 151 22 Μαρούσι
τηλ.-fax: 210 8028560, 210 6129412• www.exelixi.edu.gr • info@ekpedefsi.gr